

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102063

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богданов Євген Павлович

2. Yevhen Bohdanov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4559-3052

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 22-01-2024

Спеціальність за освітою: Пожежна безпека

Місце роботи здобувача: Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Херсонської області

Код за ЄДРПОУ: 26083443

Місцезнаходження: просп. Сенявіна, 5, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 9154

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.09

Тема дисертації:

1. Розвиток освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України (60–90-ті роки XX століття)
2. Development of Educational and Awareness-Raising Work in the System of Civil Protection of Ukraine's Population (60–90s of the twentieth century)

Реферат:

1. У дисертації представлено результати комплексного ретроспективного аналізу освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України у 60–90-х роках XX століття. Сучасний безпековий стан України характеризується повномасштабними військовими діями країни-агресора: застосуванням забороненої світовим законодавством зброї масового ураження, захопленням та обстрілами атомних реакторів, створенням техногенних катастроф, погрозою застосування ядерної та хімічної зброї проти

мирного населення та іншими терористичними акціями. Це актуалізує необхідність системного і комплексного підходу до організації освітньо-просвітницької роботи у сфері цивільного захисту. Об'єкт дослідження – освітньо-просвітницька робота в системі цивільного захисту населення України. Предмет дослідження – розвиток змісту й організації освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України у 60–90-х роках ХХ століття. Мета дослідження – здійснити комплексний ретроспективний аналіз цілей, завдань, змісту і організації освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України у 60–90-х роках ХХ століття на тлі проблем, цінностей і пріоритетів розвитку суспільства та актуалізувати набутий досвід для екстраполяції у сучасну теорію і практику організації освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше здійснено комплексний ретроспективний аналіз освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України у 60–90-х роках ХХ століття, розроблено авторську періодизацію та окреслено чинники, що впливали на розвиток освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України у визначений хронологічний проміжок, яка включає три взаємопов'язаних періоди: I період (1961–1976 рр.) – загальноорганізаційний; II період (1977–1986 рр.) – оборонно-орієнтаційний; III період (1987–1993 рр.) – техногенно-трансформаційний. Здійснено ретроспективний аналіз особливостей змісту й організації освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України в кожному з виокремлених періодів: I період – загальноорганізаційний (становлення загальнодержавної системи цивільної оборони; загальне навчання населення способам захисту від зброї масового ураження; законодавче закріплення підготовки учнівської молоді до захисту від зброї масового ураження; централізована розробка та поширення методичних матеріалів); II період – оборонно-орієнтаційний (розширення переліку завдань цивільної оборони, спрямованих на вирішення оборонних питань щодо підвищення стійкості функціонування народного господарства у воєнний час; поглиблення і розширення змісту освітньо-просвітницьких заходів з учнівською та студентською молоддю відповідно до вікових особливостей, організація позашкільної роботи; акцентування уваги на оборонному характері освітньо-просвітницьких заходів з цивільної оборони); III період – техногенно-трансформаційний (переорієнтація змісту освітньо-просвітницької роботи з цивільної оборони у бік техногенних та природних катастроф; формування свідомого ставлення до проведення заходів цивільної оборони, відповідальності за виконання своїх обов'язків та завдань з цивільної оборони; трансформація пріоритетів системи цивільної оборони у бік гуманістичних і соціальних цілей). У дисертації окреслено напрями екстраполяції перспективного історико-педагогічного досвіду підготовки громадян до реагування у надзвичайних ситуаціях у сучасну теорію і практику організації освітньо-просвітницької роботи в системі цивільного захисту населення України: надання повноважень громадам самостійно регулювати питання щодо визначення місць розміщення та форм роботи консультаційних пунктів; розширення мережі консультаційних пунктів з питань цивільного захисту; створення мобільних навчально-консультаційних пунктів з питань підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях при навчально-методичних центрах цивільного захисту та безпеки життєдіяльності; оновлення підходів до формування змісту, етапів, тривалості та періодичності навчання і тренування з цивільної оборони для різних верств населення; інтеграція у зміст освітньо-просвітницької роботи з цивільного захисту питань самопомочі та взаємодопомоги, першої медичної / домедичної допомоги, психологічної підготовки; оформлення інформаційно-довідкових куточків цивільної оборони у місцях масового перебування людей; оформлення електронних табло у місцях масового скупчення людей; ознайомлення населення з інформацією щодо місць розташування захисних споруд, правилами перебування в укритті та користування засобами індивідуального захисту. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання в системі цивільного захисту та освітній галузі для розробки ефективної освітньо-просвітницької роботи з різними категоріями населення щодо їх підготовки до реагування та дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

2. The thesis presents the results of a comprehensive retrospective analysis of educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine in the 60s-90s of the 20th century. The current security situation in Ukraine is characterized by full-scale military actions of the aggressor country: use of weapons of mass

destruction prohibited by international law, seizure and shelling of nuclear reactors, creation of man-made disasters, threat of using nuclear and chemical weapons against civilians and other terrorist acts. This highlights the need for a systematic and comprehensive approach to organization of educational and awareness-raising work in civil protection. The object of research is educational and awareness-raising work in system of civil protection of Ukraine's population. The subject of the study is the development of content and organization of educational and awareness-raising work in system of civil protection of Ukraine's population in the 60-90s of the 20th century. The purpose of the study is to carry out a comprehensive retrospective analysis of goals, objectives, content and organization of educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine's population in the 60-90s of the 20th century against the background of problems, values and priorities of society development and to update the experience gained for extrapolation into the modern theory and practice of organizing educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine's population. The scientific novelty of the study lies in a comprehensive retrospective analysis of educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine's population in the 60-90s of the 20th century performed; the author's periodization was developed and factors that influenced the development of educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine's population were outlined in a certain chronological period including three interrelated periods: Period I (1961-1976) - general organizational; Period II (1977-1986) - defence-oriented; Period III (1987-1993) - technogenic-transformation. A retrospective analysis of peculiarities of content and organization of educational and awareness-raising work in civil protection system of Ukraine's population was carried out: Period I - general organizational (establishment of a nationwide civil defence system; general training of population to protect against weapons of mass destruction with mandatory exams; legislative consolidation of training of students in defence against weapons of mass destruction; centralized development and distribution of methodological materials for mandatory use); Period II - defence-oriented (expansion of list of civil defence tasks aimed at solving defence issues to increase resilience of national economy functioning in wartime; deepening and expanding the content of educational and awareness-raising activities with pupils and students according to their age peculiarities; organization of extracurricular activities; focusing attention on defensive nature of educational activities on civil defence); Period III - technogenic-transformational (reorientation of content of educational and awareness-raising work on civil defence towards man-made and natural disasters; formation of a conscious attitude to carrying out civil defence measures, responsibility for fulfilling one's duties and tasks in civil defence; transformation priorities of civil defence system towards humanistic and social goals). The thesis outlines the directions of extrapolation of promising historical and pedagogical experience of training citizens to respond to emergencies into the modern theory and practice of organization of educational work in civil protection system of Ukraine: empowering communities to independently regulate the issue of determining location of advisory centers and establishing the forms of their work; creation of mobile training and advisory centers on training population for actions in emergencies at training and methodological centers of civil protection and life safety; updating approaches to the formation of content, stages, duration and frequency of civil defence education and training for different layers of population; integration of self-help and mutual assistance, first aid/medical assistance and psychological training into the content of civil protection education activities; setting up civil defence information corners and electronic boards in crowded places; familiarizing population with data on location of protective structures, rules for staying in and using personal protective equipment. The practical significance of the results obtained lies in possibility of their use in civil protection system and educational sector to develop effective educational and awareness-raising work with different categories of population to train them to respond and act in the event of emergencies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Богданов Є.П. Підготовка фахівців з цивільного захисту в Україні у контексті формування їх професійної готовності. Педагогічний альманах. 2019. Вип 44. С. 101-106.
- Богданов Є.П. Просвітницька діяльність з питань цивільної оборони в закладах освіти України (70-80-і роки ХХ століття). Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2020. Вип. 11(167) С. 172-175.
- Богданов Є.П. Підготовка керівного складу у сфері цивільного захисту у 1980-2020 роках. Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки». Вип. 15 (44). 2021. С. 48-63.
- Богданов Є.П. Підготовка учнівської молоді з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в системі позашкільної освіти у 1970-2020 роках. Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка». 2021. Вип. 12 (44). С. 23-29.
- Жорова І. Я., Богданов Є. П. Організаційно-методичне забезпечення просвітницької діяльності з цивільної оборони у 80-Х роках ХХ століття. Педагогічний альманах. 2021. Вип 47. С.196-202.
- Богданов Є.П. Підготовка працівників та службовців до дій у надзвичайних ситуаціях у 1980-2020 роках. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. 2021. Вип. 39. Том 1. С. 250-255.
- Богданов, Є. П. Організація підготовки невоєнізованих формувань цивільної оборони (70-80-ті роки ХХ століття). Академічні студії. Серія «Педагогіка». 2021. Вип. 2(3). С. 57-63.
- Богданов Є. П. Періодизація розвитку освітньо-просвітницької роботи з цивільної оборони населення (60-90-ті роки ХХ століття). Педагогічний альманах. 2022. Вип. 51. С. 216-223.
- Богданов Є.П. Особливості проведення інформаційно-просвітницької роботи з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 47. С. 32-36.
- Богданов Є.П. Особливості укриття учасників освітнього процесу в захисних спорудах цивільного захисту під час воєнного стану. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 50. Том 1. С.182-186.
- Богданов Є. П. Особливості підготовки працівників суб'єктів господарювання до дій у період воєнного стану. Педагогічний альманах. 2022. Вип. 52. С. 82-87.
- Богданов Є.П. Навчання непрацюючого населення у сфері цивільного захисту у 1980-2020 роках Knowledge, Education, Law, Managment. 2021. № 2 (38), vol. 1. P. 12-16.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U002891, 0121U110276

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жорова Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Zhorova

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4304-4962

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гвоздій Світлана Петрівна

2. Svitlana Gvozdi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8208-2972

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ненько Юлія Петрівна

2. Yuliia Nenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7868-0155

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 39117736

Місцезнаходження: вул. Онопрієнка, буд. 8, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Примакова Віталія Володимирівна

2. Vitaliia Prymakova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8914-6748

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьменко Василь Васильович

2. Vasyl' Kuzmenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5424-8234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, Херсон, 73034, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кохановська Олена Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кохановська Олена Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кохановська Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна